

PALA DEL TELLER

des de la Torre de Tamúrcia per lo Portús
La Terreta (Pallars Jussà)

Distància	11,5 km
Desnivell acumulat	1043 m
Nivell de dificultat	mitjana
Data	6 de febrer de 2014
Cartografia	ICC mapa topogràfic
Punts per a GPS	http://ca.wikiloc.com/wikiloc/view.do?id=6112129

La Serra de Sant Gervàs (Girvàs en la parla local), és partió de terme entre Tremp (Pallars Jussà) i el Pont de Suert (Alta Ribagorça). De natura calcària, l'abrupte i allargassada cinglera de migdia que li confereix fisonomia, contrasta amb els seus pendissos septentrionals.

La Pala del Teller n'és el punt culminant (1889 m). L'accés més ràpid i còmode és pel Nord, des d'Adons, però nosaltres hi pujarem per l'abrupte vessant de migdia, travessant la muralla, aparentment infranquejable, per l'únic punt feble: el pas de lo Portús.

Lo Portús és una escletxa de 30 metres de llargària entre parets de 20 metres d'alçària, amb una estreta obertura de 1,30 a 2 metres. Una curiositat natural, producte de l'erosió càrstica, que servia de pas i comptador dels caps de bestiar transhumant per la cabanera entre la Ribagorça i la Noguera, per la Pleta Verda, a la Serra de Castellet i el Coll d'Ares al Montsec. Part d'aquest itinerari transcorre per l'anomenat Serrat de la Cabanera.

El camí, entre la Torre de Tamúrcia i lo Portús és senyalitzat (pintura groga) i fitat. Però nosaltres farem algunes variacions tant per fer drecera com per no repetir exactament l'itinerari d'anada a la tornada. El tram carener difereix força de la ruta habitual (1).

El camí, exempt de grimpades i passos aeris, és molt costerut amb un apreciable desnivell acumulat.

Accés. Passat Areny de Noguera per la N-230 prenem a mà dreta una carretera asfaltada que, en 7,5 km, ens mena a la Torre de Tamúrcia. Continuem mig quilòmetre per la pista de terra a Espluga de Serra, fins a una cruïlla on podem deixar el vehicle.

Pista a Espluga de Serra (1055 m)

Vers l'E la pista continua cap a l'Espluga de Serra. A l'esquerra, vers l'ENE, un ramal baixa al Barranc de Miralles. Entremig, un ampli camí (pel que retornarem) dóna accés a unes feixes de conreu.

Baixem pel ramal fins a creuar a gual el Barranc de Miralles (2).

Àrea d'esbarjo i font del Barranc de Miralles (957 m)

A l'altre marge del barranc. Equipada amb taules, fogons i font. Penell informatiu. Continuem per la pista, ara en pujada, retallant fora de camí un parell de llaçades a l'esquerra.

Camí senyalitzat (1090 m)

Per la dreta puja per unir-se a la pista un corriol senyalitzat (senyals grocs). Seguirem aquests senyals fins al Pas de lo Portús. Continuem cent metres per la pista i l'abandonem a la dreta per un camí que s'enfila pel marge dret del Barranc de Sant Gervàs, entre alzines i algun roure escadusser. Després girem 90° a l'esquerra fins atènyer el final de la pista que hem abandonat suara.

Continuem pujant per camí ben fressat fins a l'ermita.

Ermita de Sant Gervàs (1264 m)

Coneguda popularment com Sant Girvàs amb advocació als sants Gervàs i Protàs (3), data del segle XVII. Situada a mitja alçària, al peu del cingles, destaca de lluny per la seva blancor. D'estructura rectangular, campanar de cadireta, amb l'absis pla orientat al nord i capelles als dos costats, la planta té aspecte de creu grega. Al costat hi ha les ruïnes d'un gran caseriu.

Els habitants de la Terreta hi concorren en romiatge cada 19 de juny o el primer diumenge següent.

Flanquejant vers l'E. travessem el Barranc de Sant Gervàs i, en fort pendent, anem a passar-ne un altre de paral·lel fins al lloc del Serrat de la Cabanera.

Serrat de la Cabanera (1350 m)

Girem 90° al N i enfilant l'esquenall en fortíssim pendent, per camí poc definit però ben senyalitzat, entre matolls, boixos, alzines i roures esparsos, fins abastar el peu del cingle que resseguim a la dreta (E) més planerament.

Per entremig d'una boxeda i blocs despresos de la muralla, passem pel costat d'algunes balmes. Diverses línies de parabolts assenyalen vies d'escalada.

Lo Portús (1655 m)

L'esclatxa resultaria poc evident però, el camí fressat i esporgat i la senyalització fan que no ens passi desapercebuda.

La travessem en pujada. A l'altre costat grimpem ajudats per un esglaó metàl·lic fins a situar-nos a la carena.

El camí continua vers el N i baixa en direcció a Adons. A la dreta en bifurca cap l'Avedoga d'Adons. Nosaltres l'abandonem marxant a l'esquerra vers el W, entremig del matollar, propers al cingle (1). Planerament primer i en pendent entre moderat i fort després fins abastar el cim, molt evident en aquesta direcció.

La part alta de la serra conforma un gran peneplà inclinat, decantat al nord, modelat per l'erosió càrstica on hi sovintegen bòfies i rascler.

Pala del Teller (1890 m)

Vèrtex geodèsic i punt culminant de la serra. En condicions normals és un bon mirador del Pirineu central.

Desfem el camí d'anada baixant pel Portús fins al Serrat de la Cabanera on, en lloc de fer un gir de 90° i retornar a l'ermita, continuem, sense camí definit i fort pendent, per l'esquenall del serrat. Esquivem la bosquina prou esclarissada com per permetre el pas.

Al peu del serrat abastem el corriol senyalitzat i el seguim pel marge esquerre del barranc fins a creuar el de Miralles.

Un cop a l'altra riba no anem a buscar la pista per la que hem vingut a l'anada sinó que, seguint els senyals de pintura, prenem un corriol poc definit (rètol indicador a la Torre de Tamúrcia) i ens enfilem en fort pendent vers el S.

El pendent es modera qual el corriol resulta ben definit, vira a W i esdevé un camí carreter entre feixes de conreu.

- (1) En trobar-lo molt innivat pugem a la Pala de Teller més propers al cingle, esquivant, com millor podem, la bosquina.
- (2) La pista, fins al barranc, sembla transitable, amb cura, per tota mena de vehicles. Però en el nostre cas hi havia neu, glaç i fang.
- (3) Patrons dels herniats. Valdrà més que ens hi encomanem perquè el camí que resta a partir d'aquí és un bon tirapit.